

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברינו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"
יצחק רבין

יצחק (אפרים) טורנר

ITZHAK TURNER

28.03.1915 - 21.11.1891

כ' בחשוון תרנ"ב - י"ג בניסן תרע"ה

נחקר בידי - קובי אברמוב
יוני 2026

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ארגון המתנדבים 'לתת פנים לנופלים', עוסק בהנצחה של חללי מערכות ישראל אשר נפלו טרם קום המדינה ובמלחמת השחרור.

מתנדבי הארגון עוסקים בקידום תוכניות ופעולות הנצחה שונות. עיקר תשומת הלב מופנה להשלמת פרטי חייהם

של חיילים עלומים, אשר מצבותיהם חסרות מידע וקורותיהם ותמונותיהם, באתר יזכור של משרד הביטחון, חסרים.

רובם של אותם חיילים עלומים הינם ילידי אירופה, נצר אחרון למשפחתם, שרידי וניצולי שואה או חיילים בודדים מארצות ערב.

לחלקם אין קבר או מצבה לפקוד וסיפור חייהם הוא היחיד שמנציח זכרם.

לצד חללי מערכות ישראל, קיים הארגון פרויקט מיוחד עם המוסד לביטוח לאומי לקידום הנצחה של נפגעי פעולות איבה, אשר נרצחו

בפרעות תר"פ-תרפ"א, במהלך המיזם סייע הארגון להשלמת סיפור חייהם החסר ומציאת תמונותיהם של הנופלים.

לצורך השלמת סיפור חייהם החסר, נוברים החוקרים, בארכיונים בארץ ובחו"ל,

מנסים לאתר בני משפחה וחברים ולדלות כל קצה חוט ומידע שיכול להוביל להשלמת סיפור חייהם החסר ובעיקר תמונת פניהם.

המסמך הזה, הינו סך המסמכים שנמצאו אודות החייל אשר אפשרו למעשה, סיפור קורותיו והשלמת סיפור חייו שהיה חסר.

יצחק (איציק) טורנר

נפל ביום י"ג בניסן תרע"ה | 28.3.1915
בן 20 בטפלו

[להדלקת נר לזכרו](#)

דף יזכור

מקור: אתר יזכור, משרד הבטחון

חסר שמות הורים, שנות לידה ועליה שגויות

סיפור חייו

[תווית נר זיכרון להדפסה](#)

נולד בשנת תרנ"ה (1895) בעיר לודז', פולין. בשנת 1902 עלה עם הוריו, בעלי בית חרושת לבדים בלודז', לארץ-ישראל ויצחק התקבל למחלקה הראשונה של הגימנסיה "הרצליה" ביפו. כעבור שנתיים נאלצה המשפחה מחמת מצוקה כלכלית, לחזור לפולין. הוריו של יצחק הפצירו בו שילמד הנדסה ויקבל עליו את ניהול בית-החרושת אולם הוא סירב, חזר לארץ-ישראל, ותוך זמן קצר, השלים בלימודיו מה שהחסיר. עוד בתקופת לימודיו התיכוניים נמשך לרעיון העבודה והשמירה העברית וכשהתארגנה חבורת התלמידים מבני המחלקה השביעית לצאת לעבודה חקלאית בבן-שמן היה בן ראשוני מצטרפיהם. רוב התלמידים, שלא התנסו בעבודת כפיים, לא עמדו בנסיון וחזרו לספסלי הגימנסיה ואילו יצחק היה מן המעטים שהתמידו בעבודה ונעשה חקלאי מעולה. במרוצת הזמן היה לרועה-צאן בחוות הקרן הקיימת לישראל בבן שמן. בינתיים חזרו הוריו לארץ והציעו לבנם להקים משק חקלאי שירכשו בשבילו, אבל הוא דחה את ההצעה כמה שימנע ממנו מלמלא תפקידים לאומיים כהבנתו. כעבור זמן לא רב התקבל לארגון "השומר". בתקופה שמר בחדרה חלה בקדחת קשה אך לא חדל ממילוי תפקידו. לאחר שנרכשו אדמות המושבה השכנה כרכור נשלח לשמירה בישוב החדש. בראשית מלחמת העולם הראשונה החל לפעול לייסוד אגודת רועים עבריים, בדפוסי הארגון והמשמעת של "השומר". מתפקיד האגודה היה להכיר את הרי הארץ וגם לשמש מקור ידיעות לישוב העברי, על המתרחש בקרב הערבים. לצורך היזמה החדשה הלך, עם מספר חברים ללמוד את רעיית הצאן אצל הבדואים. ואולם לא עלה בידו להגשים תכניתו זו בגלל הקדחת שקיננה בגופו. זמן קצר לאחר שהיה לרועה נפל למשכב והובא לחוות הקרן הקיימת בכנרת. ביום י"ג בניסן תרע"ה (28.3.1915) נפטר מדלקת ריאות. נקבר בקברות "השומר" בכפר גלעדי.

שמו הונצח בספרים "מגן וקשת", "ספר השומר" ו"חולמים ולוחמים".

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

קבר בכפר גלעדי בן 20 בנופלו

מקור: BillionGraves

מצבה מקורית בקבוצת כנרת בן 23 בנופלו

(הועבר מכנרת לכפר גלעדי בשנת ה-50 של המאה ה-20)

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

תאריכי לידה יצחק טורנר ואחיו ואחיותיו

יצחק אפרים טורנר, נולד 21 בנובמבר 1891, בעיר Zawiercie למנדל ורבקה לבית לזנובסקי

Record Year	Record Type	AKT	Event Date	SURNAME	Given Name(s)	Sex	Father Given Name(s)	Occupation	Age	Town of Residence	Mother Given Name	Mother Maiden SURNAME	Age
1891	B	112	21-Nov-1891	TURNER	Icek Efroim	m	Mendel	buyer	32	Zawiercie	Rywka	ŁAZNOWSKA	32
1879	B	12	29-Jun-1879	TURNER	Icyk	m	Josif Mendel	shopkeeper	24	Zawiercie	Rywka	ŁAZNOWSKA	21
1881	B	15	04-Jul-1881	TURNER	Szymul	m	Josif Mendel	shopkeeper	25	Zawiercie	Rywka	ŁAZNOWSKA	24
1883	B	10	05-May-1883	TURNER	Dawid	m	Josif Mendel	shopkeeper	26	Zawiercie	Rywka	ŁAZNOWSKA	25
1886	D	45	20-Dec-1886	TURNER	Dawid	m	Josif Mendel				Rywka	ŁAZNOWSKA	
1885	B	33	28-Apr-1885	TURNER	Natan	m	Josif Mendel	buyer	27	Zawiercie	Rywka	ŁAZNOWSKA	26
1887	B	4	11-Jan-1887	TURNER	Ruchla	f	Josif Mendel	Factory worker	28	Zawiercie	Rywka	ŁAZNOWSKA	28
1890	B	65	24-May-1890	TURNER	Mirla	f	Josif Mendel	manufacturer	31	Zawiercie	Rywka	ŁAZNOWSKA	31
1894	B	61	12-Jan-1894	TURNER	Miriam	f	Josif Mendel	buyer	33	Zawiercie	Rywka	ŁAZNOWSKA	31

יצחק אפרים טורנר- פרטים ביוגרפיים

מקור : ארכיון השומר

5
יצחק אפרים טורנר 5 הר משהן תרנ"א $\frac{9}{21}$ נאמדי
1891
נפטרי י"ג ניסן, יום האטון תרע"ה ונקבר
אור ליום דרב פסח
נלד קעביכזה, פולין, טאור מאן ק-הודס
טאקוואסע לנחם טארנר (תעטיין טנסטאל)
טאמ: רבקה, לבית לעילאסקו
עלה ארצה עם המשפחה בתקב
לעמנסיה "הרצליה" לטאטאנה אמאלקה י"ג-תקס"ז
מחצית או 1911 תרע"א
פרטים מכתב אביו על
הכנת אמאלא כאמנה (כ"מ)
טאורנער

מכתב אחותו רוחמה גרף

נולד ב-21 בנובמבר 1891

בזבירצה, פולין

שם האב: יוסף מנחם טורנר

שם האם: רבקה (לזנובסקי)

נפטר בי"ג ניסן תרע"ה.

עלה ארצה עם המשפחה ונתקבל

לגמנסיה "הרצליה" למחלקה

השניה, מחזור א'

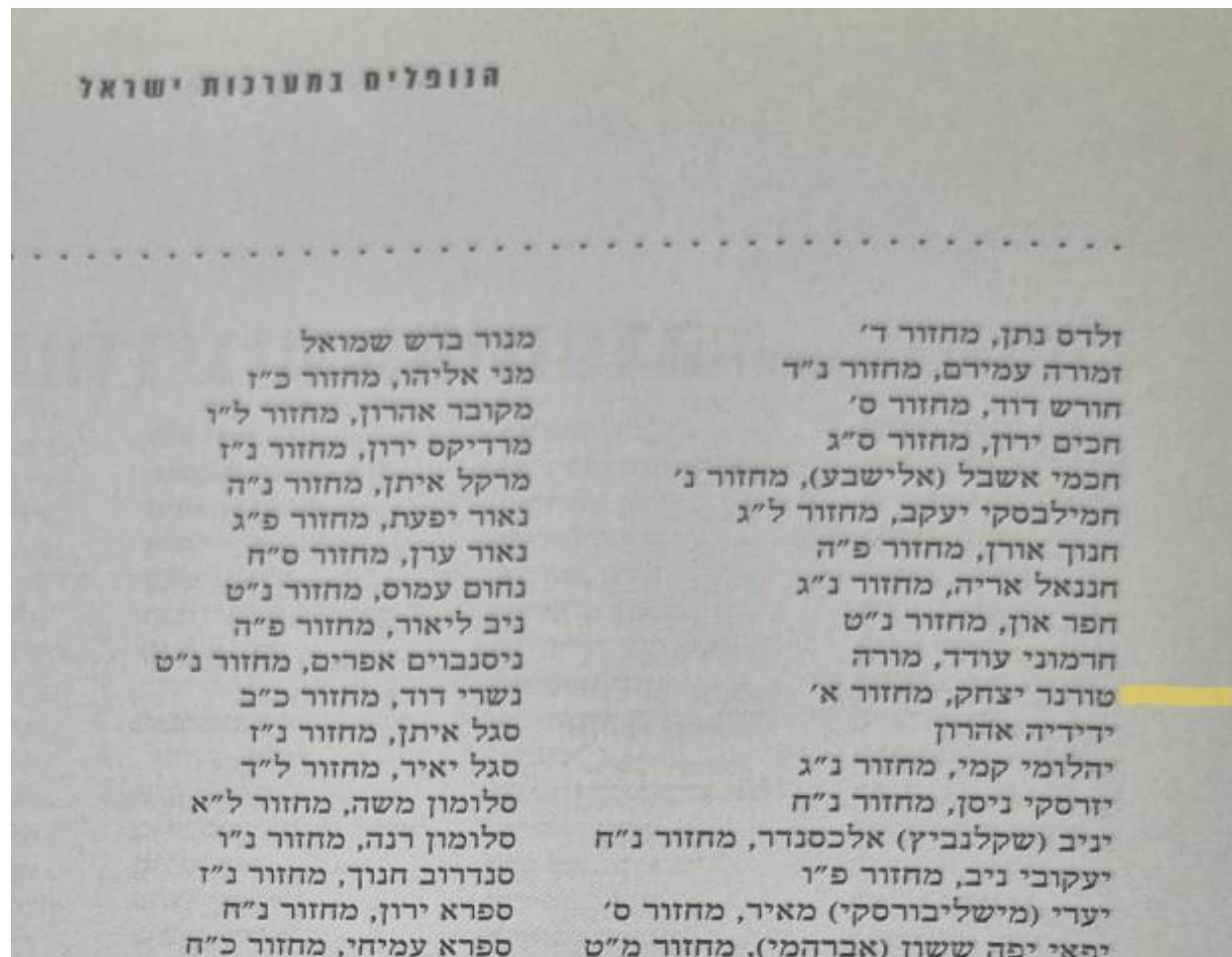
"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

יצחק טורנר- תלמיד מחזור א' בגימנסיה הרצליה

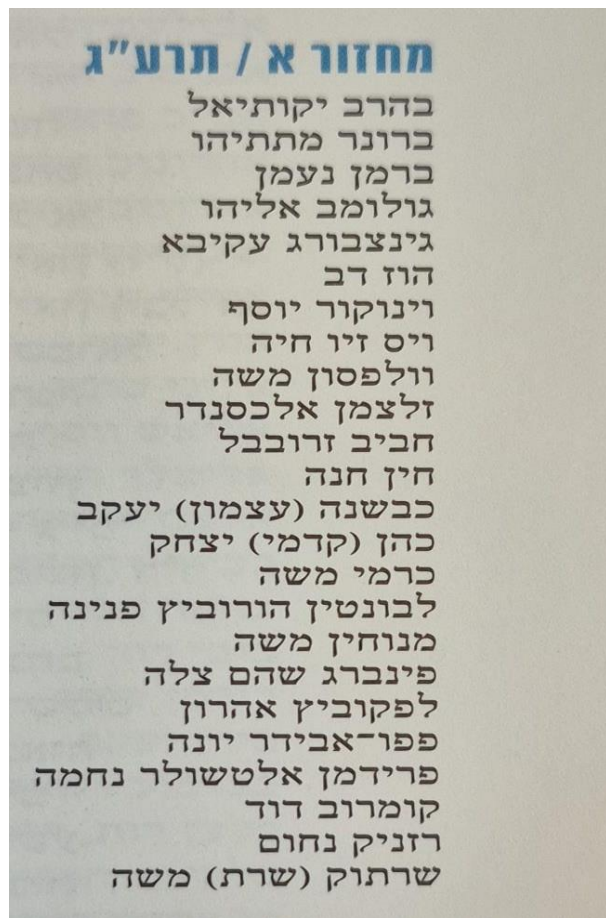
מתוך הספר: "100 שנות גימנסיה" אודי מיכלסון ואהרון לפידות

רשימת הנופלים במערכות ישראל

רשימת מסיימי מחזור א'

יצחק טורנר לא מופיע מכיוון שפרש לארגון ה"שומר" ולא סיים כיתה י"ב

"כִּי מֵדֵי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

בשנת תרס"ב בחיותו בן 13 עלה לארץ ישראל ונתקבל למחלקה הראשונה בגמנסיה "הרצליה" ביפו מחזור א' - תרע"ג הוריו עזבו בעיר לודג' בית חרושת למניפקטורה ובאו ארצה לשם חינוך בניהם ברוח עברית. משבר כספי במשפחה הכריח את הוריו לחזור ללודג'.

אחרי שתי שנות לימוד בגמנסיה נאלץ יצחק לעזוב אותה כדי ללמוד הנדסה, על פי דרישת הוריו, ולקבל תחת הנהלתו את בית החרושת. אבל טורנר הצעיר נמשך בכל לבו חזרה אל הגמנסיה היפואית והוא חזר לארץ למרות רצון הוריו. בזמן קצר מילא בלימודים את אשר החסיר בשנות העדרו.

בשובו ארצה החל להתקרב אל הפועלים והשומרים והאידיאלים של הפועל - השומר משכו אותו. הסתדרה חבורת תלמידים מבני המחלקה השביעית כרוחו, והם עזבו את ספסל הלימודים ויצאו לעבוד את האדמה. רוב החברים לא יכלו לעמוד בנסיון העבודה הקשה וחזרו אל הגמנסיה, אבל הוא נשאר נאמן למאווייו והיה לאחד הפועלים החקלאים המצוינים. אחרי שהתמחה בעבודות שדה ונטיעות שונות היה לרועה צאן בחוות הקרן הקיימת בבן-שמן, אחד הרועים הראשונים בישוב החדש. בזמן היותו רועה הביע במכתביו, ששלח לחבריו בגמנסיה את אשרו ושמחתו ממהלך חייו. טורנר החל לשאוף לתפקיד רציני וקשה יותר מעבודתו אשר עשה והחליט להיות שומר.

הוריו חזרו ארצה והפצירו בו לעזוב את עבודתו, האב הציע לו כסף לקנות לו נחלה, אבל הוא טרב ונסע לגליל והיה שומר. בגלל מסירותו והצטינותו בשמירה נתקבל כחבר ב"השומר" לפני הזמן הקבוע. הוא שמר בחדרת, חלה בה בקדחת קשה וממושכת וחיוו היו בסכנה אולם הוא המשיך לשמור.

בראשית המלחמה החל לעבוד להגשמת רעיונו מאז, רעיון יסוד אגודת הרועים עם משמעת נמרצה כ"השומר", עם צבי בקר ועוד צעירים הלך ללמוד את רעיית הצאן בין הבדואים. רעיונו היה כי חבורת הרועים המפוזרים בארץ נועדו ליצור קשר תמידי בין המושבות ולחיות למקור ידיעות נאמן על המתרחש בין הערבים והבדואים.

אחרי זמן להיותו רועה חלה והובא לחוות הקרן הקיימת בכנרת.

בערב פסח, בשנה השניה למלחמה, מת ממחלת דלקת ריאות.

מתוך ספרו של י. יערי פולסקין 'חולמים ולוחמים'.

מקור: הארכיון הציוני

יצחק טורנר-

תמצית מהספר
"חולמים ולוחמים"
י. יערי פולסקין, 1922

קישור לפרק על יצחק טורנר בספר

קטעים ממכתבי יצחק טורנר

המקור: קובץ "השומר" הוצאת ארכיון העבודה תרצ"ז 1936

כרכור

...את מכתבכם קיבלתי בשמרי בביתניה. טרם הספקתי לקרוא אותו וכבר עברתי מביתניה למלחמיה (מנחמיה). במלחמיה שומרים שני שומרים. הסתדרתי באופן טוב מאד, אולם כעבור חמישה לילות הגיעתני פקודה לעזוב את מלחמיה וללכת כרכורה...

... מרגיש הציבור הארצישראלי כי הוא מתעורר לתחיה, וביחוד מרגישים זאת בשעת סערת רוחות. כן הרגשנו את מהותנו הלאומית בעת שרצתה "עזרה" לגזול מאיתנו את השפה העברית, וכן מרגישים זאת הפועלים העבריים בעלי ההכרה הלאומית בכל הארץ....

... בפקודת "השומר" עזבתי את מלחמיה ועכשיו אני נמצא בכרכור- ממרחביה דרך ואדי ערה הגעתי כרכורה. אך זה ירדתי מסוסתי ופגשתי במרדכי יגאל ואלכסנדר זייד, שני החיילים שאיתם אשמור בכרכור ונסענו אל הבדואים משבט תורכמן, שם קיבלו אותנו בסבר פנים יפות....

...למחרת נסענו לחדרה הרחוקה, מזה שלוש שנים שלא הייתי בחדרה. המושבה גדלה והתפתחה. עברתי ליד תחנת הנסיונות שהאגרונום אהרונוסון מנהל אותה. לפני שלוש שנים עבדתי בחולות כאן.... אך לא יכולתי להישאר בה כי אין בתחנה בעתלית לפועל היהודי דריסת רגל כי אהרונוסון כאילו בא להנחיל את הערבים העובדים איתו בתחנה את החקלאות המדעית- להם ולא לנו.

יבנאל

השמירה כעת בכל תוקפה ואני שומר בימה (יבנאל) עם שאול ושומר חדש, בבית וגן שומר... במסחה... במרחביה... בסג'רה... בפוריה... בכנרת...במצפה... ובמלחמיה...

לימה באו גנבים כבר שלוש פעמים, ירו בנו ואנחנו ירינו בהם, אולם גנבות לא היו...גם בשדה לא שקט, שלשום התנפלו שמונה ערבים ורצו לשדוד את הפרדות...ואחרי יריות רבות גרשו את השודדים.... בגליל השמירה עוד אינה מסודרת.... לעת עתה יהיה בימה "חייל" שישגיח על העדר וימצא תמיד בשדה....

"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זְכוֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

תמונת חברי ארגון "הרועה"

המקור: קובץ "השומר" הוצאת ארכיון העבודה תרצ"ז 1936

חברי הרועה

שורה ראשונה (מימין לשמאל): משה גרוסמן, יצחק טורנר, יהודה הרועה, משה סגלוביץ.
שורה שנייה: י. שולמיון, א. אברמסון, מ. זילרדין, ה. הריט, ל. לויטמן, נ. פלושר.
שורה שלישית: חנה שירלובסקי, רבקה רעיה, נחמה ויצמן.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מזכרונותיו של אלכסנדר זייד

עיתון דבר, 24 באפריל 1929

אותה שנה הלכו רלישרי א- אברמ' זון וצלביץ אצל ערבים להיות רועי צאן. ובזה הניחו יסוד ל"קבוצת הרועים" להבא. יגאל עשה חוזה עם הערבים. הרועים הטירונים לבשו תלבושה ערבית והיו בקרבם כאחד מהם. תנאי החיים היו קשים. ביחוד האוכל הגס והלינה בין הכבשים. היו באים אלי ליום יומים לנוח ולהזון. ואף אמנם היה במה. לאחר שנה עברו הרועים אל בית-גן. רעו צאן שמרו. סדרו משק הבית. חיו חיי קומונה. היו הם ארבע עשר איש וביניהם יצחק טורנר. אולם אז החלו החכוכים עם ועד "השומר" בגלל דרישת האבטונומיה. הרועים עזבו את "השומר" למשך שנתים. ישראל שוחט התנגד להיותם חטיבה מיוחדת בקרב "השומר". אבל הרועים שאפו ליצור טפוס של רועה עברי נודד. הפשי מכל ובלתי תלוי בישוב. יצחק טורנר. נדרך בימים אבל בעל איניציאטיבה ומרץ. מ'א תפ- קיד חשוב בראשית הוסד קבוצת הרועים. הוא ניהל יומן העבודה. שבו נרשמו תצ- פיות כל רועה ורועה. על אופי מקום המרעה. מחלות הצאן וכו'. וגם ארגן שיחות חברים. אבל קצרים היו ימיו. הוא הרבה לקדוח עד כי אפס כוחו. גלעדי דרש שיעבירוהו לתל-עדישים להבראה. אך אחר המועד. כעבור שבועים הלך טורנר מאתנו ללא שוב. אבדה גדולה אבדנו. אכן. לא יכופר חטא ההפקרות שהנגנו ביחס לחברים החולים (טורנר). גלעדי שויגר) ומאומה לא עשינו לרפויים.

מהספד משה שרת במלאת 5 שנים למות אליהו גולומב

עיתון דבר, 16 ביוני 1950

בשביל רבים בתוכנו, צעירים מאתנו במקצת או בהרבה, אליהו הוא איש העליה השנייה. נכון, אך יש פאן משהו הטעון הבחנה. אליהו לא עלה כחלוץ מהגולה. הוא היה לחלוץ בארץ. רוח העליה השנייה היתה צדורה בו בכוח בשעת עלייתו. היא החלה לפעום בו ולהפעילו לאחר שבגר כאן. אמנם, גם לפניו קמו תלמידים ויצאו לעי בודה. הן גם חיים שטורמן היה תלמיד הגימנסיה בנערותו. והיה דומרשטיין, שנהרג בבעיטת פרדה במרחביה עוד לפני המלחמה העולמית הראשונה. ושוב היה אתיב-נפשנו יצחק טורנר. אך אליהו בצא" תו משורות הנוער הלומד בארץ לעבודה ולתנועת-העבודה לא היה פרט ויחיד, אלא איש תנועה, מחולל תנועה, מזעיק את הרבים. זוהי זכותו והיסטורית. בזה יחזונו ראשונותו.

מקור : ארכיון השומר

אישור ענידת אות ארגון "השומר"

12

משרד הבטחון
היחידה לאותות שירות

6010

בקשה להכרה בזכות ענידת אות ארגון "השומר"

אני החתום מטה פונה בבקשה להכיר בזכות זכאות לעבוד את אות "השומר" לרשום מטה:

א. פרטים אישיים:

שם המשפחה (שם האב)	השם הפרטי	שם המשפחה הקודם	שם המשפחה	מקום לידה
3'3	3'3	1906	1895	מז'ין
מקום פטייה	תאריך פטירה	תאריך עליה	תאריך לידה	מקום לידה

ב. פרטים על שירותי בארגון "השומר":

שם המפקד	בתפקיד	עד תאריך	מתאריך	מקום השירות

ג. יחס הקירבה שבין המבקש לבין הזכאי (נא לציין הפרטים הבאים):

שם המשפחה	שם המשפחה הקודם	השם הפרטי	שם האב	מס' זיהוי

הכתובת הנוכחית: כפר/כפר שכונה רחוב השומר 3'3/3'3 מס' 21565 מס' טלפון

הנני מצהיר בזה כי כל הפרטים שמסרתי לעיל הנם לפי מיטב ידיעתי נכונים.

תאריך: 20/10/82

ד. אישור משפחת השומר, בית השומר - מוזיאון צה"ל כפר גלעדי

אל: היחידה לאותות שירות משרד הבטחון

הננו מאשרים בזה כי 6010 יצא היה חבר בארגון "השומר" כפי שצויין בסעיף ב'. מספר הסידורי שיש לציין בתעודה

תאריך

חתימה אורי הורביץ

חתימה בית השומר

חתימה אורי הורביץ

"פי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור : ארכיון השומר

שיר לזכר יצחק טורנר

כתבה יעל לוי,
נינתה של אחותו מאירה ברזילי (טורנר)

יוני 1991

ירובי 91.

יעל לוי / רבעיביר תמיד בשאר האור

על נינתך מאירת ברזילי עם
י. טורנר

זהו ספור על אחד צירובי,
שלחם וחלם להרגיש יהודי.
הוא הגיע לארץ ישראל מפורלין
בדיוק כשהתחיל להנחית תפילין.
היה פה קשה והכסף אזל,
משפחתו חזרה לפורלין - איזה ביש מזל.
הוא שבת והתמרד
והכריז שמהארץ הזו הוא לא ירד.
ולמרות איסורם של הוריו
חזר לארץ והשתתף בקרב.
הוא לחם בגבורה רבעיביר תמיד בשאר האור -
כי הרי הוא לחם עם יוסף טרומפלדור.
אך הסוף הוא בורא רע ומר
כי מקדחת קשה יצחק טורנר נפטר.
וכל שנה בני משפחתו -
עולים לגליל אל קברו .

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

פרטי האם- רבקה טורנר

נולדה ב-1861 לאב וולף, בעיירה שצ'קוצ'יני (Szczekociny) פולין ; חזרה כאלמנה לפולין 21.10.1920

Please Read our [Conditions of Use](#)
jri-poland.org
 ©Jewish Records Indexing - Poland

Lodz Registration Cards 1916-1921 PSA

Last Updated July 2019

Łódź
 Piotrków Gubernia
 (records in Fond 221 LodzArchive)
 Located at 51°45'19"28'

To learn more about these and other records, please contact the JRI-Poland town volunteer for **Łódź**

Click to View	Surname	Given Name	Born	Age	Town Born (Ł = Łódź)	Father	Mother	Mother Surname	Marital Status	Maiden Surname	Occupation	Permanent Resident	Arrival Date	Comments
View Image	TURNER	Rywka	1861		Szczekociny	Wolf			wdowa			Łódź	21-Oct-1920	

נפטרה ונקברה בלודז' 21.9.1929

Please Read our [Conditions of Use](#)
jri-poland.org
 ©Jewish Records Indexing - Poland

Łódź Cemetery

[Click here for more details.](#)

[Click here for a new source of Łódź records](#)

Last Updated July 2011

Łódź
 Piotrków Gubernia
 Located at 51°45'19"28'

To learn more about these and other records, please contact the JRI-Poland town volunteer for **Łódź**

Surname	Given Name	Plot	Town Born	Born	Death Date	Age	Hebrew Name	Father	Comments
TURNER	Rywka	Section: M Row: 4 Grave: 233 Side: P			21-Sep-1929	69		Wolf	Register Page #: 56 Image #: P1030728.JPG

פרטי האב- יוסף מנדל טורנר

נולד ב-1859, בעיירה ז'רקי (Zarki), שלזיה, פולין

Please Read our [Conditions of Use](#)
jri-poland.org
 ©Jewish Records Indexing - Poland

Indexing 'Your Towns(s)', please donate to
 JRI-Poland [here](#)

Want to help with indexing projects? Please consider supporting our
 General Fund

Zarki Births 1829-33,36-62,67-77,79-80
 Marriages 1826-32,36,38,55,56

Last Updated: 11/20/2014

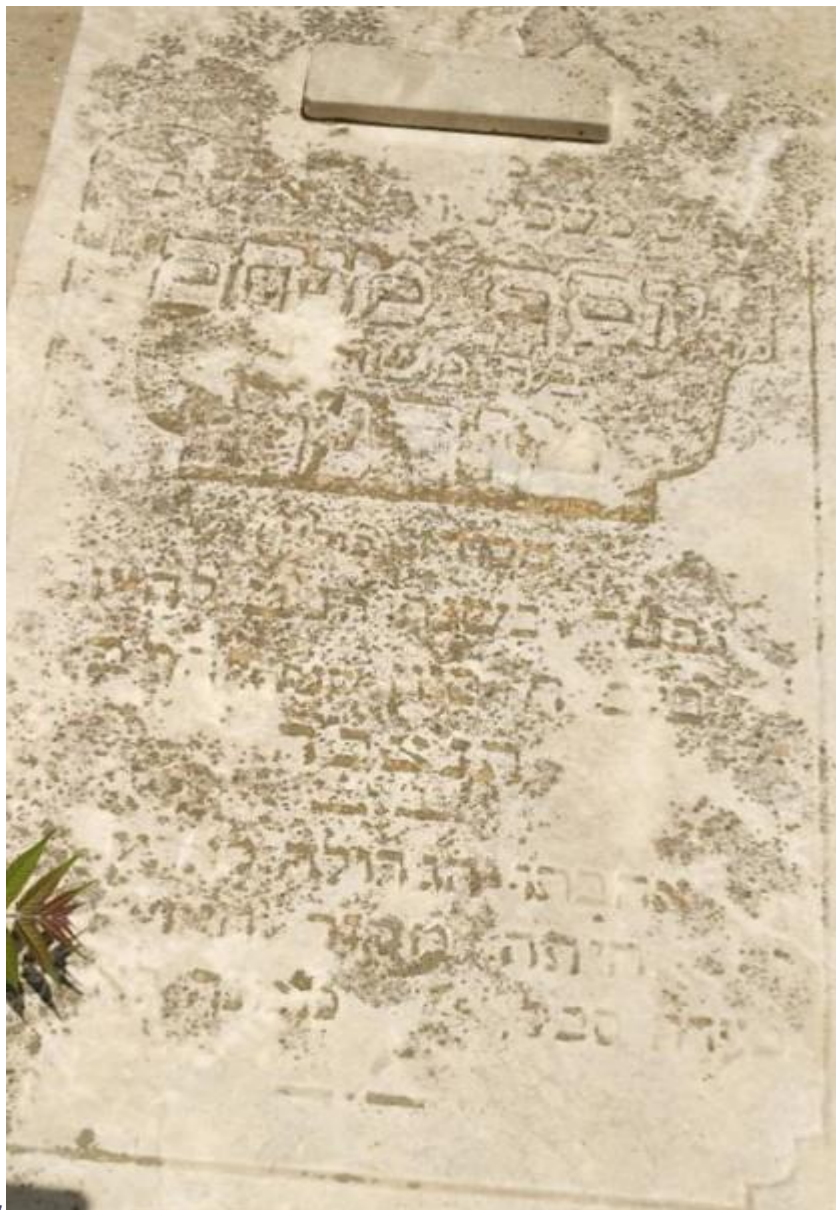
To learn more about these and other records, please

[Click Here to TOGGLE](#)

Surname	Given Name	Year	Type	Akta	Page	House #	Date of: Birth	Town of: Birth	Cause of Death
					District	Sex	Marriage/Divorce	Marriage	Spouse
					Sygnatura	Age / Born	Death	Death	Spouse Surname
						Registration	Residence		
TURNER	Jozef Mendel	1859	B	98				Zarki	

קבר האב יוסף מנחם טורנר 25.5.1920 בית עלמין טרומפלדור ת"א מקור GRAVEZ

פענוח הטקסט על המצבה*

מנוחת איש משכיל וירא אלהים
מר יוסף מנחם ב'ר משה ז"ל טורנר
מלודז' (פולין)
נפטר בשנת ה'ט"ו לחייו
ביום ח' סיון שנת התר"פ
תנצב"ה
אהבתו הגדולה לארץ היתה מקור חייו
בעדה סבל וממנה לא נפרד

*מקור: "סיפורי ארץ-ישראל - מצבות מדברות"
עודד ישראלי וצמרת אביבי

לפי ספרו של י. יערי פולסקין "חולמים ולוחמים",
האב נקשר מאד לא"י בעקבות נפילת בנו יצחק.
לכן התנגד להחלטת המשפחה לחזור לפולין
עקב קשיים כלכליים, והחליט להתאבד
כדי להישאר באדמת א"י

"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דפי עד לזכר 2 אחיו של יצחק טורנר תועדו ע"י אחותו רוחמה גרף (טורנר)

יעקב טורנר 1898 - 1941

מרים לאוקנסקי (טורנר) 1894 - 1941

ירושלים, רחוב בן-יהודה 12

שמות זכרון לשואה ולגבורה, ירושלים

דף-עד

לרשום חללי השואה והגבורה

אנא מלא(י) עד כמה שידוע לך!

מס' המשפחה	בבית	שם המשפחה	1. שם המשפחה
מס' האב	בבית	שם האב	2. שם פרטי
מס' האם	בבית	שם האם	3. שם האב
מס' הולדת	בבית	שם האם	4. שם האב
מס' מקום וארץ הולדת (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום וארץ הולדת	5. תאריך הולדת
מס' מקום המגורים הקבוע (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום המגורים הקבוע	6. מקום וארץ הולדת (במחנות לשיטוח)
מס' המקצוע	בבית	מקום המגורים הקבוע	7. מקום המגורים הקבוע (במחנות לשיטוח)
מס' התיינות לפני הכבוש הנאצי	בבית	מקום המגורים הקבוע	8. המקצוע
מס' מקומות המגורים במלחמה (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום המגורים הקבוע	9. התיינות לפני הכבוש הנאצי
מס' מקום המות (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום המגורים הקבוע	10. מקומות המגורים במלחמה (במחנות לשיטוח)
מס' מקום המות (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום המגורים הקבוע	11. מקום המות (במחנות לשיטוח)
מס' מצב משפחתי	בבית	מקום המגורים הקבוע	12. מצב משפחתי
מס' שם האשה ושם משפחתה לפני הנישואין	בבית	מקום המגורים הקבוע	13. שם האשה ושם משפחתה לפני הנישואין

שם הבעל

14. שמות הילדים עד גיל 18 שנפטרו (פעל לגיל זה ורשמים ידועים מיוחד)

הערך 1: את הילדים יש לרשום ב"דף-עד" של אחד ההורים אך לא יותר מפעם אחת.

אני **רוחמה גרף** הגר ב (כתובת מלאה) **בן-יהודה 55** קרובה/מכר/מזניחה/בן כי העדות שמסרתי כאן על מרטיה היא נכונה ואמיתית. לפי מיטב ידיעתי והכרתי. אני מבקשת/להעניק לגיל אודות-זכרון מטעם מדינת ישראל. מקום ותאריך כתיבה: **20.6.54** חתימה: **רוחמה גרף** חתימת המוקד: **רוחמה גרף**

ליריעת. האנף המדעי בירושלים. רחוב בן-יהודה 12

הייתי בזמן המלחמה במחנה (חסגר, עבודה, השמדת וכו') בגיטו

במחתרת במחנה (חסגר, עבודה, השמדת וכו') בכירות וכו' ואני מוכן למסור עדות על כך.

חתימת העד כתובתו

ירושלים, רחוב בן-יהודה 12

שמות זכרון לשואה ולגבורה, ירושלים

דף-עד

לרשום חללי השואה והגבורה

אנא מלא(י) עד כמה שידוע לך!

מס' המשפחה	בבית	שם המשפחה	1. שם המשפחה
מס' האב	בבית	שם האב	2. שם פרטי
מס' האם	בבית	שם האב	3. שם האב
מס' הולדת	בבית	שם האב	4. שם האב
מס' מקום וארץ הולדת (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום וארץ הולדת	5. תאריך הולדת
מס' מקום המגורים הקבוע (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום המגורים הקבוע	6. מקום וארץ הולדת (במחנות לשיטוח)
מס' המקצוע	בבית	מקום המגורים הקבוע	7. מקום המגורים הקבוע (במחנות לשיטוח)
מס' התיינות לפני הכבוש הנאצי	בבית	מקום המגורים הקבוע	8. המקצוע
מס' מקומות המגורים במלחמה (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום המגורים הקבוע	9. התיינות לפני הכבוש הנאצי
מס' מקום המות (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום המגורים הקבוע	10. מקומות המגורים במלחמה (במחנות לשיטוח)
מס' מקום המות (במחנות לשיטוח)	בבית	מקום המגורים הקבוע	11. מקום המות (במחנות לשיטוח)
מס' מצב משפחתי	בבית	מקום המגורים הקבוע	12. מצב משפחתי
מס' שם האשה ושם משפחתה לפני הנישואין	בבית	מקום המגורים הקבוע	13. שם האשה ושם משפחתה לפני הנישואין

שם הבעל

14. שמות הילדים עד גיל 18 שנפטרו (פעל לגיל זה ורשמים ידועים מיוחד)

הערך 1: את הילדים יש לרשום ב"דף-עד" של אחד ההורים אך לא יותר מפעם אחת.

אני **מרים לאוקנסקי** הגר ב (כתובת מלאה) **בן-יהודה 55** קרובה/מכר/מזניחה/בן כי העדות שמסרתי כאן על מרטיה היא נכונה ואמיתית. לפי מיטב ידיעתי והכרתי. אני מבקשת/להעניק לגיל אודות-זכרון מטעם מדינת ישראל. מקום ותאריך כתיבה: **20.6.54** חתימה: **מרים לאוקנסקי** חתימת המוקד: **מרים לאוקנסקי**

ליריעת. האנף המדעי בירושלים. רחוב בן-יהודה 12

הייתי בזמן המלחמה במחנה (חסגר, עבודה, השמדת וכו') בגיטו

במחתרת במחנה (חסגר, עבודה, השמדת וכו') בכירות וכו' ואני מוכן למסור עדות על כך.

חתימת העד כתובתו

מקור: יד ושם

"פי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

